

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 1122

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 13 decembrie 2023

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
		ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
6.756. — Ordin al ministrului educației pentru aprobarea Metodologiei privind depășirea efectivelor formațiilor de antepreșcolari, preșcolari sau elevi din unitățile de învățământ preuniversitar de stat	2-3	14.693. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Alternativa Dreaptă	13
		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 69 din 23 octombrie 2023 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	4-11	14.785. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Corectei Guvernări	14
		ACTE ALE AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE	
13.480. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Artiștilor, Muzicienilor, Scriitorilor și Sportivilor în anul 2023	12	14.803. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Național Vatra Românească	14
13.962. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Oamenilor Credincioși	12	14.840. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Monarhist	15
14.037. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Dreptății în anul 2023	13	14.841. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Regalist Român	15
		14.846. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Alianța Strada	16
		15.868. — Raport privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul București 2020	16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

pentru aprobarea Metodologiei privind depășirea efectivelor formațiunilor de antepreșcolari, preșcolari sau elevi din unitățile de învățământ preuniversitar de stat

Având în vedere:

— prevederile art. 23 alin. (6) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare;

— Referatul de aprobare nr. 3.064/DGMRURS din 28.09.2023,

în baza prevederilor art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia privind depășirea efectivelor formațiunilor de antepreșcolari, preșcolari sau elevi din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția generală management resurse umane și rețea școlară din cadrul Ministerului Educației, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar de stat duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației,
Ligia Deca

București, 6 decembrie 2023.
Nr. 6.756.

ANEXĂ

METODOLOGIE

privind depășirea efectivelor formațiunilor de antepreșcolari, preșcolari sau elevi din unitățile de învățământ preuniversitar de stat

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta metodologie reglementează la nivelul unităților de învățământ preuniversitar de stat organizarea și funcționarea formațiunilor de studiu cu mai mult de 2 beneficiari peste efectivul maxim prevăzut la art. 23 alin. (1) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

Art. 2. — La nivelul unităților de învățământ preuniversitar de stat, formațiunile de studiu se constituie în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) și (2) și ale art. 248 alin. (16) din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

CAPITOLUL II

Aprobarea depășirii sau diminuării efectivelor formațiunilor de antepreșcolari, preșcolari sau elevi din unitățile de învățământ preuniversitar de stat cu cel mult 2 beneficiari de către inspectoratele școlare județene/Inspectoratul Școlar al Municipiului București

Art. 3. — (1) Unitățile de învățământ preuniversitar de stat pot solicita inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București, denumite în continuare *ISJ/ISMB*, în situații excepționale, în baza unei justificări a consiliului de administrație, suplimentarea cu cel mult 2 beneficiari peste efectivul maxim sau, după caz, diminuarea

cu cel mult 2 beneficiari sub efectivul minim prevăzut de art. 23 alin. (1) din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

(2) Constituie situații excepționale, pentru care se poate aproba funcționarea formațiunilor de studiu cu efective mai mari față de cele prevăzute în Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, următoarele:

a) revenirea din străinătate a elevilor/preșcolariilor în circumscripția unei unități de învățământ în care efectivele la clasă/grupă sunt la nivelul maxim și nu se pot reorganiza colectivele de elevi/preșcolari în timpul anului școlar;

b) transferul elevilor/preșcolariilor ca urmare a schimbării domiciliului părinților în circumscripția unei unități de învățământ în care efectivele la clasă/grupă sunt la nivelul maxim și nu se pot reorganiza colectivele de elevi/preșcolari în timpul anului școlar;

c) lipsa resursei umane necesare pentru suplimentarea planului de școlarizare;

d) asigurarea dreptului la educație copiilor/elevilor care nu pot dovedi cu documente existența domiciliului;

e) alte situații care nu pot fi soluționate prin încadrarea în numărul maxim de beneficiari prevăzut de Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare.

(3) Consiliul de administrație al *ISJ/ISMB* aprobă sau respinge solicitările unităților de învățământ preuniversitar de stat, în urma analizei documentației transmise de către acestea, precum și a motivării solicitărilor.

Art. 4. — (1) Documentația transmisă de conducerea unităților de învățământ către ISJ/ISMB conține:

- a) cererea formulată de unitatea de învățământ;
- b) hotărârea consiliului de administrație;
- c) procesul-verbal al ședinței consiliului de administrație;
- d) descrierea completă a situației, argumentarea că aceasta reprezintă o situație excepțională și că aprobarea acesteia nu va genera nicio formă de segregare școlară pe criteriile prevăzute la art. 79 alin. (3) din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare;
- e) date referitoare la numărul de grupe/clase existente aferente anului de studiu pentru care se realizează solicitarea, numărul de copii/elevi existenți în fiecare grupă/clasă, în conformitate cu informațiile înregistrate în Sistemul informatic integrat al învățământului din România (SIIR), și capacitatea fiecărei săli de grupă/clasă;

f) cererea motivată a părintelui/reprezentantului legal, dacă aceasta este baza solicitării unității de învățământ.

(2) În situația aprobării unor suplimentări, conform alin. (1), ISJ/ISMB au/are obligația de a informa autoritatea publică locală în vederea asigurării finanțării.

(3) În termen de 5 zile de la aprobare, la nivelul ISJ/ISMB se operează modificările în SIIR.

(4) Situațiile în care ISJ/ISMB constată că la nivelul unității de învățământ există grupe/clase paralele care permit cuprinderea copiilor/elevilor pentru care s-a făcut solicitarea în cadrul acestora în limita maximă prevăzută la art. 23 alin. (1) din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare, nu vor fi considerate excepționale, pentru care să fie nevoie de aprobare a ISJ/ISMB în condițiile prezentei metodologii.

(5) Fac excepție de la prevederile alin. (4) grupele/clasele paralele care se regăsesc în unitatea de învățământ cu personalitate juridică și în structurile arondate acesteia ori în două sau mai multe structuri, în cazul unităților de învățământ cu personalitate juridică din mediul rural, respectiv în cazul unităților de învățământ cu personalitate juridică din mediul urban unice la nivel de localitate.

CAPITOLUL III

Aprobarea de către Ministerul Educației a depășirii limitelor maxime aprobate de către ISJ/ISMB pentru formațiunile de antepreșcolari, preșcolari sau elevi din unitățile de învățământ preuniversitar de stat

Art. 5. — Ministerul Educației poate aproba funcționarea formațiunilor de studiu cu efective mai mari față de cele aprobate de către ISJ/ISMB, astfel:

- a) pentru educația timpurie, nivel antepreșcolar:
 - (i) grupa mică, mai mult de 11;
 - (ii) grupa mijlocie, mai mult de 17;
 - (iii) grupa mare, mai mult de 22;
- b) pentru educația timpurie, nivel preșcolar, mai mult de 22;
- c) pentru învățământul primar, mai mult de 24;
- d) pentru învățământul gimnazial, mai mult de 28;
- e) pentru învățământul sportiv și de artă, mai mult de 26;
- f) pentru învățământul liceal, inclusiv dual, mai mult de 28;
- g) pentru învățământul postliceal, mai mult de 30;
- h) pentru învățământul special:
 - (i) antepreșcolari cu sprijin de nivel I—II, mai mult de 9;
 - (ii) beneficiari primari cu sprijin special de nivel I—II, mai mult de 10;
 - (iii) antepreșcolari cu deficiențe grave de dezvoltare și preșcolari cu sprijin special de nivel III—IV, mai mult de 7;
 - (iv) beneficiari primari cu sprijin special de nivel III—IV, mai mult de 8;
- i) pentru învățământul tehnologic special pentru elevi cu deficiențe ușoare și/sau moderate, mai mult de 14.

Art. 6. — (1) Pentru situațiile excepționale prevăzute la art. 3 alin. (2) în care unitățile de învățământ preuniversitar de stat

solicită ISJ/ISMB aprobarea funcționării grupelor/claselor cu efective în conformitate cu prevederile art. 5, având la bază documentația prevăzută la art. 4 alin. (1), ISJ/ISMB transmit/ transmite Ministerului Educației o solicitare în care se precizează pentru fiecare situație numărul de locuri solicitate peste efectivele prevăzute la art. 5, însoțită de:

a) o notă de fundamentare care să cuprindă:

(i) descrierea detaliată a fiecărei situații și argumentarea că fiecare dintre aceste situații reprezintă o situație excepțională și că aprobarea acestora nu va genera nicio formă de segregare școlară pe criteriile prevăzute la art. 79 alin. (3) din Legea nr. 198/2023, cu modificările ulterioare;

(ii) pentru fiecare situație, date referitoare la numărul de grupe/clase existente, aferente anului de studiu pentru care se realizează solicitarea, numărul de copii/elevi existenți în fiecare grupă/clasă, în conformitate cu informațiile înregistrate în Sistemul informatic integrat al învățământului din România (SIIR), numărul de locuri solicitate peste efectivele prevăzute la art. 5 și capacitatea fiecărei săli de grupă/clasă;

b) procesul-verbal al ședinței consiliului de administrație al ISJ/ISMB în cadrul căreia au fost analizate situațiile respective.

(2) La ședința consiliului de administrație al ISJ/ISMB în cadrul căreia sunt analizate situațiile excepționale în care unitățile de învățământ preuniversitar de stat solicită ISJ/ISMB aprobarea funcționării grupelor/claselor cu efective în conformitate cu prevederile art. 5, având la bază documentația prevăzută la art. 4 alin. (1), sunt invitați, obligatoriu, cu statut de observatori:

— reprezentanți ai federațiilor sindicale reprezentative din învățământul preuniversitar (care au membri în unitatea respectivă);

— un reprezentant al structurilor asociative reprezentative ale părinților din învățământul preuniversitar (care au membri în unitatea respectivă) sau un reprezentant al consiliului reprezentativ al părinților din unitatea respectivă;

— un reprezentant al consiliului județean/consiliului municipiului București al elevilor.

(3) Direcția de resort din cadrul Ministerului Educației analizează solicitările de suplimentare, comparativ cu datele înregistrate în SIIR, și comunică ISJ/ISMB aprobarea/respingerea solicitării, cu avizul secretarului de stat care are în coordonare învățământul preuniversitar.

(4) În situația în care se constată că prin aprobarea solicitării se depășește cifra de școlarizare aprobată, Ministerul Educației comunică ISJ/ISMB și suplimentarea corespunzătoare a cifrei de școlarizare.

(5) Pentru situațiile de suplimentare aprobate, ISJ/ISMB are obligația de a informa autoritatea publică locală în vederea asigurării finanțării și de a opera respectivele suplimentări în SIIR.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 7. — Pentru grupele/clasele în funcțiune în anul școlar 2023—2024, efectivele de copii/elevi la grupă/clasă se stabilesc în baza legislației valabile la momentul constituirii grupelor/claselor respective, până la finalizarea nivelului de învățământ.

Art. 8. — Prevederile prezentei metodologii se aplică începând cu anul școlar 2024—2025, gradual, pentru grupele/clasele de început de nivel de învățământ.

Art. 9. — În cuprinsul prezentei metodologii, începând cu data reorganizării inspectoratelor școlare județene/Inspectoratului Școlar al Municipiului București, denumirea de „Inspectorat școlar județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București (ISJ/ISMB)” se înlocuiește cu denumirea „direcție județeană de învățământ preuniversitar/Direcția Municipiului București de Învățământ Preuniversitar (DJIP/DMBIP)”.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 69

din 23 octombrie 2023

Dosar nr. 1.939/1/2023

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Ionel Barbă	— președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal
Eleni Cristina Marcu	— președintele delegat al Secției penale
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adrian Remus Ghiculescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Liliana Vișan	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Vasile Bîcu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andrei Claudiu Rus	— judecător la Secția penală
Gheorghe Valentin Chitidean	— judecător la Secția penală
Luminița Criștiu-Ninu	— judecător la Secția penală
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Leontina Șerban	— judecător la Secția penală

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 1.939/1/2023, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023 (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror-șef al Secției judiciare, Antonia Eleonora Constantin.

4. La ședința de judecată participă domnul magistrat-asistent Cristian Balacciu, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 7.835/2/2021, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

6. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar au fost depuse raportul întocmit de judecătorii-raportori, opinia procurorului general și punctele de vedere ale părților.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, acordă cuvântul asupra sesizării reprezentantului procurorului general.

8. Doamna procuror Antonia Eleonora Constantin susține că sesizarea este inadmisibilă, întrucât chestiunea de drept invocată vizează, în realitate, aspecte particulare ale cauzei ce intră în competența exclusivă a instanței de trimitere. Astfel,

aceasta trebuie să stabilească dacă la data emiterii deciziei de impunere creanțele fiscale erau stinse prin plată și dacă, în procedura administrativ-fiscală, plata a fost luată în considerare într-o manieră care nu a impus persoanei vizate o sarcină excesivă prin prisma principiului *non bis in idem*. Mai susține că se raliază dezlegării propuse prin raport, în măsura în care se va decide că sesizarea este admisibilă.

9. Nefiind întrebări pentru reprezentantul procurorului general, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

10. Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 25 mai 2023, în Dosarul nr. 7.835/2/2021, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă, în ipoteza pronunțării unei soluții de condamnare a inculpatului care achită integral pretențiile părții civile, în condițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare (forma în vigoare la data de 20 noiembrie 2018), ca urmare a admiterii unui acord de recunoaștere a vinovăției în condițiile art. 478 și următoarele din Codul de procedură penală, sunt incidente prevederile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

11. *Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare (forma în vigoare la data de 20 noiembrie 2018)*

Art. 10. — „(1) În cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecării, până la primul termen de judecată, inculpatul acoperă integral pretențiile părții civile, limitele prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate.” (...)

12. Codul de procedură penală

Art. 486. — *Soluționarea acțiunii civile*

(...) „(2) În cazul în care instanța admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă, instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă. În această situație, hotărârea prin care s-a admis acordul de recunoaștere a vinovăției nu are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

13. Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal la data de 3 octombrie 2019 și precizată la data de 12 decembrie 2019, reclamanta D.G.T. — S.R.L. a chemat în judecată pe pârâtele Agenția Națională de Administrare Fiscală și Administrația Sectorului 4 a Finanțelor Publice, solicitând instanței să dispună anularea deciziei din 29 martie 2019 emise de Direcția Generală

de Soluționare a Contestațiilor din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală în privința punctelor 1, 2, 3 și 5, a deciziei de impunere din 31 mai 2018 și a raportului de inspecție fiscală din 31 mai 2018.

14. Prin Sentința civilă nr. 367 din 5 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 5.555/2/2019, Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a admis excepția necompetenței sale materiale și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului București.

15. Prin Sentința civilă nr. 7.214/2020 din 28 decembrie 2020, Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a admis în parte acțiunea, a anulat în parte deciziile contestate și a înlăturat obligațiile fiscale (TVA și impozit pe profit) stabilite în sarcina reclamantei pentru achizițiile aferente unor facturi emise de partenerii săi de afaceri.

16. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că relațiile comerciale derulate de reclamantă în perioada 2014—2015 au făcut obiectul controlului antifraudă finalizat prin Procesul-verbal din 27 iunie 2015 al Direcției Generale Antifraudă Fiscală. În urma acestui control a fost emisă Decizia din 8 mai 2015 prin care s-au instituit măsuri asiguratorii până la concurența sumei de 787.465 lei, care a fost achitată de reclamantă la data de 16 octombrie 2015.

17. La sesizarea Direcției Generale Antifraudă Fiscală s-a constituit Dosarul penal nr. 447/D/P/2016 care, în urma disjungerilor succesive, a fost reînregistrat cu nr. 194/D/P/2018, în cadrul căruia reprezentantul convențional al reclamantei a fost cercetat în calitate de inculpat. Prin Sentința penală nr. 255/F din 20 noiembrie 2018, pronunțată în Dosarul nr. 7.796/2/2018, Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a admis acordul de recunoaștere a vinovăției încheiat în Dosarul nr. 194/D/P/2018 între procuror și reprezentantul convențional al reclamantei, cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală prevăzute de art. 9 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea nr. 241/2005, cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal și, în baza acestor dispoziții raportate la cele ale art. 10 din Legea nr. 241/2005 și art. 480 alin. (4) din Codul de procedură penală, l-a condamnat pe inculpat la pedeapsa închisorii de 2 ani și 4 luni; în temeiul art. 10 din Legea nr. 241/2005 a constatat că au fost acoperite pretențiile civile formulate de partea civilă Ministerul Finanțelor Publice — Agenția Națională de Administrare Fiscală, în cuantum de 787.465 lei, reprezentând debit principal și de 138.987 lei, reprezentând obligații fiscale accesorii (dobânzi și penalități de întârziere).

18. Tribunalul a apreciat că în mod corect prin raportul de inspecție fiscală s-a stabilit în sarcina reclamantei TVA suplimentar de 643.365 lei și impozit pe profit suplimentar de 424.838 lei, fiind legală soluția dată contestației administrative sub acest aspect.

19. A mai reținut că acordul de recunoaștere a vinovăției nu produce efectele pretinse de reclamantă, întrucât acțiunea civilă a rămas nesoluționată în procesul penal conform art. 486 din Codul de procedură penală.

20. În plus, în cauza penală nu s-a încheiat între inculpat și Agenția Națională de Administrare Fiscală o tranzacție sau un acord de mediere cu privire la pretențiile civile, astfel încât nu exista temei pentru soluționarea acțiunii civile de către instanța penală. În consecință, este incident art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, sentința penală neavând autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului.

21. Ca atare, aspectele stabilite de instanța penală cu privire la achitarea pretențiilor civile prezintă relevanță doar pentru aplicarea cauzei de reducere a pedepsei instituite de art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, incidența acestui text de lege neputând fi asimilată tranzacției ori acordului de mediere la care se referă art. 486 din Codul de procedură penală.

22. Împotriva sentinței au declarat recurs atât reclamanta, cât și părțile.

23. În motivarea primului recurs, reclamanta a susținut, în esență, că prima instanță a reținut în mod eronat că instanța penală nu a soluționat acțiunea civilă alăturată acțiunii penale.

24. În concret, a arătat că lăsarea nesoluționată a acțiunii civile presupune o mențiune expresă în acest sens în dispozitivul hotărârii penale. Or, în dispozitivul sentinței penale nu există o astfel de mențiune.

25. A mai învederat că aplicarea art. 486 din Codul de procedură penală s-a făcut cu ignorarea principiului *specialia generalibus derogant*. În acest sens a subliniat că incidența art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 este condiționată de acoperirea integrală a pretențiilor părții civile și, în mod implicit, de soluționarea acțiunii civile.

26. De altfel, în cazul evaziunii fiscale, nici nu ar fi posibilă încheierea unor tranzacții sau acorduri de mediere, întrucât acestea au natura unor acte de dispoziție, iar încheierea lor valabilă este condiționată de existența unor drepturi de care părțile pot dispune. Or, în cazul infracțiunilor de evaziune fiscală, având în vedere natura dreptului lezată, Ministerul Finanțelor Publice nu poate să consimtă la concesi și renunțări reciproce.

27. Prin urmare, aplicarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 exclude incidența art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, textul legii speciale fiind edictat pentru rațiuni care scapă domeniului de aplicare al art. 486 alin. (2) din același cod.

28. Reclamanta a formulat cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept evocate anterior.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

29. Instanța de trimitere a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

30. În acest sens a arătat că litigiul în care s-a formulat sesizarea este pe rolul unei curți de apel, competentă să judece recursul conform art. 96 pct. 3 și art. 483 alin. (4) din Codul de procedură civilă, cauza urmând a fi soluționată în ultimă instanță potrivit art. 634 alin. (1) pct. 5 din același cod.

31. A apreciat că este îndeplinită și condiția privind dependența modului de soluționare a cauzei de lămurirea chestiunii de drept invocate, întrucât interpretarea și aplicarea art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 și art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală constituie problema esențială pusă în discuția instanței de control judiciar în examinarea recursului declarat de recurenta-reclamantă.

32. Chestiunea de drept identificată prezintă caracter de noutate, având în vedere că aceasta este generată de dispozițiile relativ noi ale Codului de procedură penală și de practica conturată ulterior la nivelul Curții Constituționale, iar problema de drept pusă în discuție nu face obiectul unei jurisprudențe constante.

33. A mai arătat că instanța supremă nu a statuat asupra acestei chestiuni de drept și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

34. Reclamanta a apreciat că art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală este exclus de la aplicare în ipotezele în care determinarea întinderii prejudiciului constituie un element esențial pentru încadrarea juridică a faptei și stabilirea regimului sancționator, astfel cum este cazul reglementat de art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, pronunțarea unei soluții de condamnare fiind precedată, în mod obligatoriu, de dovedirea și analiza pe fond a pretențiilor părții civile. Dată fiind importanța determinării întinderii prejudiciului în vederea stabilirii încadrării juridice a faptei și a regimului sancționator, nu vor mai fi necesare verificări ulterioare circumscrise laturii civile, prejudiciul cauzat prin încălcarea unei norme penale fiind unic.

35. Părțile au apreciat că nu sunt îndeplinite cerințele de admisibilitate reglementate de art. 519 din Codul de procedură civilă, întrucât sesizarea nu vizează o chestiune de drept veritabilă de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

36. Instanța de trimitere a menționat că la nivelul secțiilor a VIII-a și a IX-a de contencios administrativ și fiscal ale Curții de Apel București nu au fost identificate hotărâri judecătorești în care chestiunea de drept invocată să fi fost analizată, însă la nivel teoretic pot fi conturate două opinii.

37. Într-o opinie se poate aprecia că acordul de recunoaștere a vinovăției și achitarea pretențiilor civile prezintă relevanță numai cu privire la latura penală sub aspectul aplicării cauzei de reducere a pedepsei prevăzute de art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, incidența acestui text de lege neputând fi asimilată tranzacției ori acordului de mediere la care se referă art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, astfel încât acțiunea civilă va fi lăsată nesoluționată de instanța penală.

38. Într-o altă opinie se poate considera că, în cazul pronunțării unei soluții de condamnare a inculpatului care achită integral pretențiile părții civile, în condițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, hotărârea penală are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile.

39. Instanța de sesizare a precizat că nu și-a format opinia cu privire la interpretarea ce trebuie adoptată, luând în considerare aplicarea oricăreia dintre ele.

40. În concluzie, existența celor două opinii argumentate asupra chestiunii de drept invocate justifică sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

41. Curțile de apel au menționat că nu au identificat hotărâri judecătorești relevante pentru dezlegarea chestiunii de drept invocate, dar *curțile de apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Galați, Iași, Oradea, Ploiești și Suceava* au comunicat punctele de vedere teoretice ale judecătorilor asupra aceleiași chestiuni, din care au rezultat două opinii.

42. Într-o primă opinie s-a apreciat că, în ipoteza pronunțării unei soluții de condamnare a inculpatului care achită integral pretențiile civile, în condițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, ca urmare a admiterii unui acord de recunoaștere a vinovăției, hotărârea penală are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile, nefiind astfel aplicabil art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală (*Curtea de Apel Galați — Secția penală, Curtea de Apel Iași — Secția de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Hunedoara — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Brăila — Secția penală, Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Teleorman, Tribunalul Vaslui, o parte dintre judecătorii Tribunalului București — Secția I penală și Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și judecătorii Darabani, Iași, Hârlău și Pătărlagele*).

43. În fundamentarea acestei opinii s-a arătat că Legea nr. 241/2005 are caracterul unei legi speciale în raport cu procedura acordului de recunoaștere a vinovăției reglementată de Codul de procedură penală. Prin aplicarea art. 10 din Legea nr. 241/2005, care presupune acoperirea integrală de către inculpat a pretențiilor părții civile, instanța penală soluționează, în mod implicit, acțiunea civilă. Cu alte cuvinte, acoperirea pretențiilor civile reprezintă premisa obligatorie a aplicării regimului sancționator reglementat de legea specială. În consecință, hotărârea penală de admitere a acordului de recunoaștere a vinovăției are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile. S-a mai arătat că, independent de eventuala lacună a legiuitorului, care cel mai probabil nu a avut în vedere la edictarea art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală și ipoteza reglementată anterior la art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, obligarea inculpatului la plata altor pretenții civile în legătură cu faptele pentru care s-a pronunțat condamnarea definitivă, cu reținerea art. 10 din aceeași lege, ar conduce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice. Acest principiu consacrat în jurisprudența

Curții Europene a Drepturilor Omului, ca parte a dreptului la un proces echitabil, impune ca soluția rămasă definitivă într-un litigiu să nu fie repusă în discuție. Având o structură complexă, principiul securității juridice exprimă, în esență, faptul că cetățenii trebuie protejați contra unui pericol, care vine chiar din partea dreptului, sub forma unei insecurități pe care acesta a creat-o sau riscă să o creeze. În aplicarea acestui principiu, chiar dacă dispozițiile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală apar, în absența încheierii unei tranzacții sau unui acord de mediere între părți, ca fiind de aplicare automată, în ipoteza pronunțării unei hotărâri de condamnare, cu reținerea art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, nu se poate face abstracție de efectele pe care soluția de condamnare le conferă laturii civile. O interpretare în sens contrar ar permite organelor fiscale să emită în temeiul art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală, cu aplicarea art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, alte decizii de impunere pentru obligații fiscale derivate din faptele pentru care s-a pronunțat condamnarea în baza acordului de recunoaștere a vinovăției. Or, aceasta ar echivala cu o situație discriminatorie nejustificată în raport cu inculpații pentru care condamnarea a fost pronunțată, cu reținerea cauzei de reducere a pedepsei, ca urmare a sesizării instanței penale prin rechizitoriu.

44. Într-o a doua opinie s-a apreciat că, în ipoteza pronunțării unei soluții de condamnare a inculpatului care achită integral pretențiile civile, în condițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, ca urmare a admiterii unui acord de recunoaștere a vinovăției, instanța penală lasă nesoluționată acțiunea civilă, fiind astfel aplicabil art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală (*Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori, Curtea de Apel Iași — Secția penală și pentru cauze cu minori, Tribunalul Bihor — Secția penală, Tribunalul Covasna, Tribunalul Sălaj, Tribunalul Constanța — Secția penală, Tribunalul Galați, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Neamț — Secția penală, Tribunalul Iași — Secția penală și Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Tribunalul Buzău — secțiile civile, o parte dintre judecătorii Tribunalului București — Secția I penală și Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și judecătorii Câmpina, Fălticeni, Dorohoi, Onești, Pașcani, Răducăneni, Buzău, Pogoanele și Râmnicu Sărat*).

45. S-a argumentat că legiuitorul a reglementat două ipoteze în cuprinsul art. 486 din Codul de procedură penală cu privire la soarta acțiunii civile exercitate într-un proces penal în care s-a admis acordul de recunoaștere a vinovăției. Prima ipoteză vizează încheierea unei tranzacții sau a unui acord de mediere cu privire la acțiunea civilă, când instanța penală va lua act de manifestările de voință ale părților, iar a doua se referă la lipsa unei tranzacții sau a unui acord de mediere, caz în care instanța penală va lăsa nesoluționată acțiunea civilă. În aceste condiții, achitarea integrală a pretențiilor civile de către inculpat nu poate fi asimilată unei tranzacții sau unui acord de mediere cu privire la pretențiile civile, în absența unei prevederi legale care să statueze în acest sens. În consecință, instanța penală se va raporta exclusiv la conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției, urmând a lăsa nesoluționată acțiunea civilă în temeiul art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală.

46. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problema de drept care formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

47. În exercitarea controlului de constituționalitate asupra normelor supuse interpretării, Curtea Constituțională a pronunțat mai multe decizii relevante în ceea ce privește definirea noțiunii pe prejudiciu sau de pretenții civile a căror acoperire integrală

atrage beneficiul aplicării art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, în formele succesive ale acestui text normativ.

48. Prin Decizia nr. 1.084 din 8 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 665 din 6 octombrie 2009, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, reținând că legiuitorul este liber să aprecieze atât pericolul social în funcție de care urmează să stabilească natura juridică a faptei incriminate, cât și condițiile răspunderii juridice pentru această faptă. Quantumul prejudiciului cauzat este cel care rezultă din actele dosarului, și anume din rechizitoriu sau din actele financiar-contabile existente la dosar, astfel că nu se poate susține că prejudiciul cauzat ar avea un quantum variabil în funcție de pretențiile pe care le avansează partea civilă la diferite termene de judecată și de modalitatea de calcul al acestora pe care o adoptă partea civilă.

49. Prin Decizia nr. 179 din 28 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 20 mai 2019, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 (în redactarea avută în vedere și în sesizarea de față) sunt constituționale în raport cu criticile formulate, reținând că dată fiind natura infracțiunilor prevăzute de art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005, la care face trimitere art. 10 din aceeași lege, în aceste cauze parte civilă este întotdeauna statul român, iar, dacă partea civilă mărește sau micșorează întinderea pretențiilor și ulterior primului termen de judecată, până la terminarea cercetării judecătorești în primă instanță, nu înseamnă că textul legal criticat este lipsit de eficacitate, deoarece o eventuală mărire a acestor pretenții trebuie, pe de o parte, dovedită și, pe de altă parte, posibilitatea instanței de a face aplicarea art. 10 alin. (1) este condiționată numai de acoperirea pretențiilor părții civile, astfel cum au fost ele exprimate și stabilite până la primul termen de judecată (paragraful 38).

50. În același sens, prin Decizia nr. 750 din 21 noiembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 74 din 3 februarie 2020, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că dispozițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 sunt constituționale în raport cu criticile formulate, apreciind că în fața instanței de judecată partea interesată are deplina libertate să demonstreze existența sau inexistența, respectiv întinderea prejudiciului, după caz, instanța urmând ca, în temeiul competenței sale constituționale, astfel cum este consfințită aceasta de prevederile art. 126 din Legea fundamentală, să decidă în cauză, pe baza probelor administrate, și asupra laturii civile. Așa fiind, instanțele de judecată pot cenzura deciziile luate de organele de urmărire penală, în ceea ce privește latura civilă a cauzei, respectiv crearea posibilității unor plăți nedatorate către bugetul de stat (paragraful 13).

51. Ulterior, prin Decizia nr. 867 din 14 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 1 aprilie 2022, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate invocată și a constatat că sintagma „pretențiile părții civile”, cuprinsă în dispozițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, în redactarea anterioară modificării prin Legea nr. 55/2021 privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, este neconstituțională.

În considerentele de la paragrafele 52, 53, 55 și 59 ale acestei decizii s-a reținut, în esență, că persoana vătămată, care se constituie parte civilă, poate înainta un quantum al pretențiilor diferit de quantumul prejudiciului stabilit de către procuror, legiuitorul neimpunând necesitatea/obligativitatea respectării unei egalități între cele două elemente. Astfel, pretențiile părții civile pot avea un quantum fie mai ridicat, fie mai scăzut față de quantumul prejudiciului stabilit de către procuror, în cursul urmăririi penale. În acest sens, Curtea reține că în doctrină a fost subliniată diferența dintre cele două sintagme — „prejudiciu

cauzat”, respectiv „pretențiile părții civile”. Astfel, s-a precizat că „pretențiile civile reprezintă suma cerută, iar prejudiciul suma dovedită”. Cu altă ocazie s-a subliniat că există o deosebire între noțiunea de prejudiciu și noțiunea de pretenții ale părții civile, deoarece în timp ce prima se referă la quantumul dovedit al pretențiilor, cea de-a doua se referă la quantumul sumei solicitate de partea civilă. Având în vedere aceste aspecte, Curtea constată că, din perspectiva aplicării cauzei de reducere a pedepsei reglementate de Legea nr. 241/2005, există o diferență conceptuală între cele două sintagme — „prejudiciu cauzat” și „pretențiile părții civile” —, acestea referindu-se la chestiuni diferite. (...) Din această perspectivă, Curtea constată că, prin modalitatea de reglementare, legiuitorul a creat premisa aplicării cauzei de reducere a pedepsei ca rezultat al unor interpretări sau aprecieri arbitrare ale persoanei vătămate/părții civile. Or, prin această modalitate de reglementare, legiuitorul a conferit persoanei vătămate/părții civile din procesul penal (referitor la infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute de art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005) o poziție privilegiată, simpla manifestare de voință a acesteia din urmă putând determina posibilitatea aplicării sau neaplicării cauzei de reducere a limitelor de pedeapsă, ceea ce contravine dreptului la un proces echitabil și principiului potrivit căruia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

52. În ceea ce privește procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, prin Decizia nr. 322 din 17 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 456 din 17 iunie 2016, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate, statuând că hotărârea prin care s-a admis acordul de recunoaștere a vinovăției nu are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile. Aceasta reprezintă o deplasare a concepției noului cod de la teoria unității culpelor penală și civilă la teoria dualității acestor culpe. În aceste condiții, instanța civilă va putea constata existența unei culpe civile a inculpatului, chiar dacă instanța penală nu a constatat existența unei culpe penale a acestuia (paragraful 26).

53. De asemenea, prin Decizia nr. 482 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 911 din 11 noiembrie 2016, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 478 alin. (4) și art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate, reținând că nu este exclusă de către legiuitor posibilitatea luării în calcul, cu prilejul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, a faptului acoperirii de către inculpat a prejudiciilor cauzate prin săvârșirea infracțiunii, acestea putând fi obținute prin exercitarea acțiunii civile în procesul penal, conform dispozițiilor procesuale cu caracter general, prevăzute la art. 19—28 din Codul de procedură penală coroborate cu acelea ale art. 486 din același cod. (...) În situația lăsării nesoluționate de către instanța penală a acțiunii civile, conform art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, persoana vătămată își poate valorifica drepturile și își poate apăra interesele în fața instanței civile competente, care, în privința stabilirii existenței și a întinderii prejudiciului, nu este ținută de hotărârea instanței penale de admitere a acordului de recunoaștere a vinovăției, întrucât, potrivit dispozițiilor art. 486 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură penală, o astfel de hotărâre nu are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile (paragrafele 17, 18 și 20).

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

54. Prin Decizia nr. 17 din 5 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 875 din 23 noiembrie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii s-a pronunțat asupra modului de reparare a prejudiciului în cauzele penale având ca obiect infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute în Legea nr. 241/2005, în sensul că, în interpretarea și aplicarea unitară

a dispozițiilor art. 19 din Codul de procedură penală, instanța, soluționând acțiunea civilă, dispune obligarea inculpatului condamnat pentru săvârșirea acestor infracțiuni la plata sumelor reprezentând obligația fiscală principală datorată și la plata sumelor reprezentând obligațiile fiscale accesorii datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală.

55. Prin Decizia nr. 9 din 15 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 11 mai 2017, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit că dispozițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, în forma în vigoare până la data de 1 februarie 2014, reglementează o cauză de nepedepsire/reducere a limitelor de pedeapsă cu caracter personal, prin a cărei introducere s-a urmărit facilitarea recuperării la bugetul statului a creanțelor rezultate prin săvârșirea faptelor de evaziune fiscală și, corelativ, atenuarea regimului sancționator pentru persoanele care contribuie la recuperarea lor. În viziunea legiuitorului, recuperarea integrală a prejudiciului cauzat prin săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală este o împrejurare ulterioară săvârșirii infracțiunii și are ca efect atenuarea regimului sancționator.

X. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

56. Procurorul general a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile nu îndeplinește condițiile de admisibilitate instituite de art. 519 din Codul de procedură civilă.

57. În acest sens a arătat că instanța de trimitere nu a demonstrat că problema de drept invocată este susceptibilă de interpretări diferite și că poate genera divergențe jurisprudențiale serioase, care să fie inconciliabile.

58. Astfel, încheierea de sesizare relevă, pe de o parte, existența a două opinii contrare, respectiv opinia primei instanțe și cea a recurente-reclamante, iar, pe de altă parte, faptul că membrii completului de recurs nu și-au format opinia cu privire la interpretarea ce trebuie adoptată, luând în considerare aplicarea oricăreia dintre ele.

59. Totodată, instanța de recurs învederează că sesizarea este determinată și de practica recentă a organelor fiscale care, după admiterea unui acord de recunoaștere a vinovăției, efectuează inspecții prin care stabilesc obligații fiscale suplimentare. Or, aceste aspecte vizează înseși particularitățile cauzei deduse judecării, lămurirea lor intrând în competența exclusivă a instanței investite cu soluționarea litigiului.

60. Aceasta trebuie să stabilească dacă la data emiterii deciziei de impunere creanțele fiscale erau stinse prin plată și dacă, în procedura administrativ-fiscală, plata a fost luată în considerare într-o manieră care nu a impus persoanei vizate o sarcină excesivă prin prisma principiului *non bis in idem*.

61. Ca atare, fără a evidenția în mod direct caracterul lacunar, imperfect sau necorelat al normelor a căror interpretare se solicită și nici riscul dezvoltării unei practici judiciare neunitare, dificultatea resimțită *in concreto* de către judecătorii instanței de recurs privește însăși soluționarea cauzei cu care au fost investiți.

62. Prin urmare, problematica pe care o invocă instanța de trimitere vizează în realitate chiar soluția ce urmează a fi pronunțată în cauză, ceea ce rezidă într-o veritabilă rezolvare a litigiului.

XI. Raportul asupra chestiunii de drept

63. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este admisibilă și că, în ipoteza pronunțării unei soluții de condamnare a inculpatului care achită integral pretențiile părții civile, în condițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, ca urmare a admiterii unui acord de recunoaștere a vinovăției în condițiile art. 478 și următoarele din Codul de procedură penală, hotărârea penală are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile, nefiind incidente prevederile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

XII.1. Asupra admisibilității sesizării

64. Potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă, dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

65. Din cuprinsul prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite cumulativ, și anume:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- cauza care face obiectul judecării să se afle pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, al unei curți de apel sau al unui tribunal;
- instanțele mai sus menționate să judece cauza în ultimă instanță;
- să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;
- chestiunea de drept identificată să prezinte caracter de noutate;
- această chestiune să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii sau al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

66. Sesizarea de față îndeplinește toate aceste condiții, pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare.

67. Litigiul în legătură cu care s-a formulat sesizarea este în curs de judecată în ultimă instanță, pe rolul Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, care a fost investită cu judecarea recursului exercitat împotriva unei sentințe pronunțate de Tribunalul București — Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, cauza având ca obiect anularea unor acte administrative fiscale. Potrivit art. 10 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la art. 634 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură civilă, curtea de apel judecă în ultimă instanță, hotărârea pronunțată fiind definitivă.

68. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că sesizarea în procedura reglementată de art. 519—521 din Codul de procedură civilă trebuie să aibă ca obiect o problemă de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării (în acest sens, *Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016; Decizia nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; Decizia nr. 59 din 9 decembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 58 din 29 ianuarie 2020 etc.*)

69. Cu titlu de premisă, trebuie menționat că, deși din modul de formulare a întrebării ar putea părea că aceasta are în vedere interpretarea art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală în întregul lui, în realitate nu este vizată clarificarea textelor legale sub aspectul măsurilor pe care instanța penală are a le aplica asupra laturii civile în procesul penal în care admite acordul de

recunoaștere a vinovăției și face concomitent aplicarea cauzei de reducere a pedepsei reglementate în art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, ci lămurirea problemei de drept a existenței sau inexistenței autorității de lucru judecat a hotărârii penale sub aspectul întinderii prejudiciului în procesul civil (în sensul larg al noțiunii, care include și contenciosul fiscal).

70. Soluționarea cauzei în care a fost formulată sesizarea depinde de lămurirea chestiunii de drept, în contextul în care instanța care a judecat procesul în fond a reținut inexistența autorității de lucru judecat asupra laturii civile a hotărârii penale prin care s-a admis acordul de recunoaștere a vinovăției în baza art. 485 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și s-a făcut, totodată, aplicarea art. 10 din Legea nr. 241/2005, în forma aplicabilă în cauză, în condițiile acoperirii integrale a pretențiilor părții civile (pretenții constând în obligații fiscale principale și accesorii), apreciind că aspectele privind achitarea pretențiilor civile în procesul penal nu au relevanță în cadrul procesului de contencios fiscal în care se verifică legalitatea titlului de creanță fiscală pentru aceleași sume, iar în recurs se critică această soluție, pe baza unui raționament juridic contrar.

71. Punctele de vedere transmise de instanțe, exprimate atât de judecători ai secțiilor penale, cât și de judecători specializați în contencios administrativ și fiscal, relevă existența a două interpretări diametral opuse, sensibil egale, împrejurare ce duce către concluzia că sesizarea are ca obiect o problemă de drept veritabilă, care prezintă un anumit grad de dificultate, are potențialul de a crea divergență jurisprudențială și nu este subsumată unor circumstanțe particulare ale litigiului în care a fost formulată, fiind susceptibilă de o interpretare *in abstracto*, care, așa cum prevede partea finală a art. 519 din Codul de procedură civilă, trebuie să rezide într-o *rezolvare de principiu a chestiunii de drept cu care a fost sesizată* Înalta Curte de Casație și Justiție.

72. Chestiunea de drept vizată de sesizare prezintă caracter de nouitate, pentru că procedura acordului de recunoaștere a vinovăției nu are o tradiție în peisajul dreptului procesual penal român, fiind relativ nouă, astfel că problema incidenței art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală în domeniul special al infracțiunilor de evaziune fiscală susceptibile de beneficiul cauzei de reducere a pedepsei reglementate de art. 10 din Legea nr. 241/2005 nu a primit încă o interpretare jurisprudențială care să consolideze o anumită semnificație juridică, iar acest din urmă text a suferit modificări repetate.

73. Or, rolul esențial al mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept este acela de a preîntâmpina apariția unei jurisprudențe neunitare asupra unei probleme de drept susceptibile de interpretări diferite, iar nu de a da o soluție unei practici divergente deja existente, care ar fi de natură să antreneze celălalt mecanism de unificare a practicii judiciare prevăzut în Codul de procedură civilă, și anume recursul în interesul legii.

74. Evidențele consultate relevă lipsa unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție asupra chestiunii de drept invocate, precum și faptul că aceasta nu formează obiect al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

XII.2. Asupra fondului sesizării

75. Cu titlu preliminar, pentru corecta definire a obiectului chestiunii de drept a cărei dezlegare se solicită, se impune a reaminti că întrebarea formulată de instanța de trimitere vizează, corespunzător cadrului normativ incident în litigiul de fond, interpretarea dispozițiilor art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală în corelație cu prevederile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, în forma aplicabilă la data de 20 noiembrie 2018, această precizare fiind necesară în contextul în care textul normativ menționat a suferit modificări după intrarea lui în vigoare.

76. Astfel, în forma inițială, Legea nr. 241/2005 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 672 din 27 iulie 2005, art. 10 alin. (1) prevăzând că „în cazul săvârșirii

unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute de prezenta lege, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecării, până la primul termen de judecată, învinuitul ori inculpatul *acoperă integral prejudiciul cauzat*, limitele pedepsei prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate. Dacă prejudiciul cauzat și recuperat în aceleași condiții este de până la 100.000 euro, în echivalentul monedei naționale, se poate aplica pedeapsa cu amendă. Dacă prejudiciul cauzat și recuperat în aceleași condiții este de până la 50.000 euro, în echivalentul monedei naționale, se aplică o sancțiune administrativă, care se înregistrează în cazierul judiciar”.

77. Ulterior, dispozițiile art. 10 alin. (1) au fost modificate prin art. 79 pct. 2 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013, după cum urmează: „În cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecării, până la primul termen de judecată, inculpatul *acoperă integral pretențiile părții civile*, limitele prevăzute de lege pentru fapta săvârșită se reduc la jumătate.”

78. În fine, articolul 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 a fost din nou modificat prin articolul unic pct. 3 din Legea nr. 55/2021 privind modificarea și completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 1 aprilie 2021 (Legea nr. 55/2021). Textul prevede că „în cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă în cursul urmăririi penale sau al judecării *prejudiciul cauzat este acoperit integral*, iar valoarea acestuia nu depășește 100.000 euro, în echivalentul monedei naționale, se poate aplica pedeapsa cu amendă. Dacă prejudiciul cauzat și recuperat în aceleași condiții este de până la 50.000 euro, în echivalentul monedei naționale, se aplică pedeapsa cu amendă”.

79. Întrepătrunderea dintre dreptul penal și dreptul fiscal și procesual fiscal în configurarea conținutului infracțiunilor de evaziune fiscală, precum și modul în care a evoluat în timp conținutul art. 10 din Legea nr. 241/2005 au reclamat intervenția repetată a Curții Constituționale și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, care, sesizate fiind în exercitarea atribuțiilor constituționale și legale ce le revin, au pronunțat decizii obligatorii *erga omnes* cu privire la sensul noțiunilor de prejudiciu și pretenții civile în procesul penal, astfel cum rezultă din capitolele VIII și IX din prezenta decizie.

80. Astfel, prin *Decizia nr. 17 din 5 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 875 din 23 noiembrie 2015*, luând în considerare natura infracțiunii de evaziune fiscală și scopul incriminării acesteia, dar și raportul dintre legea generală (Codul de procedură penală, pe de o parte, și Codul de procedură fiscală, pe de altă parte) și legea specială (Legea nr. 241/2005), Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a stabilit că soluționarea acțiunii civile în cadrul proceselor penale având ca obiect infracțiunile de evaziune fiscală prevăzute în Legea nr. 241/2005 implică obligarea la plata sumelor reprezentând obligația fiscală principală datorată și la plata sumelor reprezentând obligațiile fiscale accesorii datorate, în condițiile Codului de procedură fiscală. Așadar, prejudiciul care trebuie acoperit în astfel de cauze este cel fiscal, constând în debite principale și debite accesorii stabilite potrivit legislației în materie fiscală.

81. De asemenea, Curtea Constituțională a reținut în mod constant în jurisprudența sa că într-un proces ce are ca obiect săvârșirea unei infracțiuni de evaziune fiscală autoritatea fiscală care se constituie parte civilă nu are un drept absolut în stabilirea pretențiilor civile, acestea constând exclusiv în sumele datorate bugetului de stat. Prejudiciul cauzat nu poate avea un quantum variabil în funcție de pretențiile pe care le avansează

partea civilă, ci este cel care rezultă din actele dosarului, și anume din rechizitoriu sau din actele financiar-contabile existente în dosar (*Decizia nr. 318 din 18 aprilie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 9 mai 2006; Decizia nr. 1.053 din 9 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 14 noiembrie 2008; Decizia nr. 1.594 din 26 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 15 ianuarie 2010; Decizia nr. 1.564 din 7 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 2 februarie 2011; Decizia nr. 647 din 19 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 18 iulie 2012; Decizia nr. 179 din 28 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 20 mai 2019*).

82. Mai recent, continuând linia de gândire în ceea ce privește natura infracțiunilor de evaziune fiscală și sensul noțiunii de „prejudiciu” în acest domeniu, dar aplicând un standard sporit în verificarea respectării exigențelor de calitate a legii și a garanțiilor dreptului la un proces echitabil și principiului potrivit căruia justiția este unică, imparțială și egală pentru toți, prin *Decizia nr. 867 din 14 decembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 325 din 1 aprilie 2022*, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate cu privire la sintagma „pretențiile părții civile”, cuprinsă în dispozițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, în redactarea anterioară modificării prin Legea nr. 55/2021.

83. Prin urmare, atât în perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a Legii nr. 241/2005 și data modificării acesteia prin Legea nr. 255/2013 și apoi după intrarea în vigoare a Legii nr. 55/2021, în baza dispozițiilor exprese edictate de legiuitor, cât și în perioada intermediară acestor intervale (în care era în vigoare forma avută în vedere de prezenta sesizare), ca efect al admiterii excepției de neconstituționalitate prin *Decizia nr. 867 din 14 decembrie 2021*, cauza de reducere a limitelor pedepselor reglementată în art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 a fost legată de condiția acoperirii integrale a prejudiciului, care, așa cum s-a stabilit prin *Decizia nr. 17 din 5 octombrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii*, este prejudiciul fiscal.

84. Această concluzie s-a impus în contextul în care, după cum a reținut instanța supremă în decizia menționată mai sus, în cazul săvârșirii infracțiunii de evaziune fiscală, contribuabilului, ca subiect pasiv al raportului juridic procedural fiscal, i se reproșează fie o acțiune, fie o inacțiune în privința obligațiilor ce îi revin în legătură cu administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor sau altor sume datorate bugetului general consolidat, în condițiile legii, iar statul, prin autoritatea fiscală, ca subiect activ al raportului juridic procedural fiscal, are dreptul de a obține respectarea obligațiilor contribuabililor în legătură cu administrarea impozitelor, taxelor și contribuțiilor sau altor sume datorate bugetului general consolidat.

85. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție urmărește clarificarea sensului normelor de drept în ceea ce privește modul în care acoperirea integrală a pretențiilor părți civile, valorificată în procesul penal prin aplicarea art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 (în redactarea anterioară modificării aduse prin Legea nr. 55/2021), printr-o hotărâre penală prin care se admite un acord de recunoaștere a vinovăției în baza art. 485 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, se răsfrânge asupra procesului civil generat de emiterea unui titlu de creanță fiscală pentru debite fiscale principale sau accesorii izvorând din aceeași stare de fapt fiscală care a fost analizată în procesul penal.

86. Fiind vorba, așadar, despre o problemă de drept subsumată efectelor hotărârii penale în procesul civil în domeniul specific al administrării creanțelor fiscale, punctul de

plecare al raționamentului juridic constă în norma generală cuprinsă în art. 28 alin. (1) din Codul de procedură penală, care prevede următoarele:

„Hotărârea definitivă a instanței penale are autoritate de lucru judecat în fața instanței civile care judecă acțiunea civilă, cu privire la existența faptei și a persoanei care a săvârșit-o. Instanța civilă nu este legată de hotărârea definitivă de achitare sau de încetare a procesului penal în ceea ce privește existența prejudiciului ori a vinovăției autorului faptei ilicite.”

87. Aceste dispoziții legale cu valoare de principiu sunt aplicabile în situațiile în care, prin derogare de la regula rezolvării acțiunii civile în procesul penal, consacrată în art. 25 din Codul de procedură penală („Instanța se pronunță prin aceeași hotărâre atât asupra acțiunii penale, cât și asupra acțiunii civile”), latura civilă rămâne nesoluționată în procesul penal fie ca urmare a opțiunii persoanelor vătămate, fie în anumite ipoteze legale ce țin de derularea procesului penal și sunt reglementate fie în partea generală a Codului de procedură penală, fie în norme cu caracter special.

88. Una dintre aceste ipoteze este cea reglementată în art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, inclus în partea specială a codului, titlul IV, proceduri speciale, capitolul I, acordul de recunoaștere a vinovăției, în care se prevede că instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă atunci când admite acordul de recunoaștere a vinovăției, iar între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă. În această situație, hotărârea prin care s-a admis acordul de recunoaștere a vinovăției nu are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile.

89. O interpretare literală, bazată pe aplicarea strictă a regulii *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, ar putea conduce la concluzia că norma este clară și că, în lipsa unor prevederi exprese derogatorii, nu se poate vorbi despre autoritate de lucru judecat în fața instanței civile cu privire la prejudiciu în nicio situație în care instanța penală a admis acordul de recunoaștere a vinovăției, iar între părți nu a intervenit o tranzacție sau un acord de mediere care să stingă latura civilă a procesului penal.

90. Normele din Codul de procedură penală ce reglementează procedura specială a acordului de recunoaștere a vinovăției au însă un grad de generalitate care nu poate acoperi întreaga paletă de situații ce pot apărea în legătură cu infracțiuni pentru care legea penală prevede un regim sancționator cu elemente de specificitate, în care stabilirea prejudiciului constituie un element esențial pentru încadrarea juridică a faptei incriminate, iar acoperirea acestuia constituie un element esențial pentru stabilirea condițiilor răspunderii juridice, ori în cazurile în care încheierea unui acord de mediere sau a unei tranzacții ar fi incompatibilă cu natura raportului juridic în care a intervenit conduita de ilicit penal.

91. Or, din perspectiva raportului dintre legea generală și legea specială, Legea nr. 241/2005 în ansamblul ei are caracterul unei legi penale speciale, care conține norme de drept substanțial, dar și norme de procedură cu caracter special, ce derogă de la prevederile Codului de procedură penală. În același timp, prin conținutul specific al infracțiunilor pe care le reglementează, Legea nr. 241/2005 se integrează organic sistemului legislației în materie fiscală, aflându-se în conexiune cu Codul fiscal, Codul de procedură fiscală și celelalte acte normative care au ca obiect de reglementare modul de definire, stabilire și administrare a creanțelor fiscale (*Decizia nr. 17 din 5 octombrie 2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 875 din 23 noiembrie 2015, paragrafele 21.5—21.8*).

92. Această întrepătrundere între două ramuri de drept și două tipuri de răspundere (penală și fiscală) imprimă necesitatea interpretării sistematice și teleologice a normelor aplicabile, într-un mod care să nu contravină scopului urmărit

de legiuitor prin reglementarea procedurilor de prevenire și combatere a evaziunii fiscale și de administrare a creanțelor fiscale și care să nu creeze *de plano* premisele unei duble răspunderi, ce ar putea intra în coliziune cu principiul securității raporturilor juridice sau cu principiul *ne bis in idem* prin emiterea unui alt titlu de creanță fiscală, pentru debite fiscale principale sau accesorii izvorând din aceeași bază de impunere și generate de același comportament fiscal care a fost analizat și sancționat în procesul penal, cu atât mai mult atunci când prin hotărârea penală s-a reținut acoperirea prejudiciului.

93. Modul de soluționare a acțiunii penale, inclusiv aspectele referitoare la individualizarea judiciară a pedepsei în raport cu limitele speciale prevăzute de norma de incriminare, intră în puterea de lucru judecat a hotărârii penale, iar dacă soluționarea acțiunii penale este condiționată prin voința legiuitorului de împrejurări care în mod obișnuit sunt subsumate laturii civile a procesului penal, rezolvarea acestora din urmă va intra la rândul ei sub autoritatea de lucru judecat dobândită de hotărârea penală.

94. Acesta este și cazul reglementat în art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, în care aplicarea unei cauze legale de reducere a pedepsei este condiționată de constatarea unei împrejurări referitoare la acoperirea prejudiciului, care de regulă vizează modul de soluționare a acțiunii civile. Odată constatată repararea prejudiciului de către instanța penală, cu consecința legală a aplicării unei reduceri a limitelor de pedeapsă, această chestiune nu mai poate fi repusă în discuție în cadrul unui alt proces civil (*lato sensu*), întrucât ar echivala cu posibilitatea invalidării modului de soluționare a acțiunii penale. Mai concret, dacă instanța civilă ar constata că prejudiciul nu a fost recuperat integral, acest lucru ar putea determina nelegalitatea pedepsei aplicate de instanța penală prin luarea în calcul a unor limite de pedeapsă reduse, deși nu ar fi fost îndeplinite condițiile referitoare la repararea prejudiciului.

95. În consecință, întrucât dispozițiile art. 10 din Legea nr. 241/2005, care instituie o cauză specială de reducere a limitelor de pedeapsă, condiționează aplicabilitatea lor de constatarea reparării integrale a prejudiciului fiscal, o atare constatare nu poate fi asimilată, ca instituție procesuală, cu

situația în care instanța „lasă nesoluționată acțiunea civilă”, întrucât o astfel de interpretare ar genera premisele ignorării autorității de lucru judecat a hotărârii penale și repunerii în discuție a unor aspecte tranșate cu titlu definitiv.

96. Or, conform art. 431 din Codul de procedură civilă, autoritatea de lucru judecat are o dublă valență, un efect negativ, care împiedică repunerea în discuție, între aceleași părți, a acelorași pretenții și invocându-se același temei juridic, dar și un efect pozitiv, în virtutea căruia drepturi recunoscute sau situații juridice stabilite prin hotărârea care se bucură de autoritate de lucru judecat pot fi invocate într-un alt proces care are legătură cu acestea, fără ca partea adversă ori instanța să mai poată contesta existența lor.

97. Este de precizat, în acest context, că o decizie de impunere (act administrativ fiscal contestat în procesul în care s-a formulat sesizarea) nu are un rol formal, limitat la efectuarea unor corecții în evidențele fiscale ale contribuabilului, ci este titlu de creanță, prin care se stabilesc creanțe fiscale, în temeiul art. 93 alin. (2) lit. b) din Codul de procedură fiscală. Potrivit art. 95 alin. (6) din același cod, decizia de impunere și decizia referitoare la obligațiile de plată accesorii constituie și înștiințări de plată, de la data comunicării acestora, în condițiile în care se stabilesc sume de plată, iar conform art. 226 alin. (4) din Codul de procedură fiscală, titlul de creanță devine titlu executoriu la data la care se împlinește scadența sau termenul de plată prevăzut de lege.

98. Desigur, instanța care judecă litigiul are rolul de a stabili, în funcție de obiectul cauzei și de celelalte circumstanțe ale procesului, întrunirea elementelor autorității de lucru judecat și de a verifica modul în care în procedura administrativ-fiscală care s-a derulat ulterior soluționării definitive a cauzei penale a fost sau nu luată în considerare plata prejudiciului fiscal în cadrul procesului penal, hotărârea prealabilă ce va fi pronunțată asupra sesizării de față urmând a oferi doar o interpretare de principiu asupra problemei de drept a existenței autorității de lucru judecat, cu privire la prejudiciu, a unei hotărâri penale prin care se admite un acord de recunoaștere a vinovăției și se pronunță o soluție de condamnare cu aplicarea cauzei de reducere a pedepsei prevăzute în art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005.

99. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 519, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 7.835/2/2021, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în interpretarea art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare (forma în vigoare la data de 20 noiembrie 2018), în corelație cu art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, stabilește că:

În ipoteza pronunțării unei soluții de condamnare a inculpatului care achită integral pretențiile părții civile, în condițiile art. 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, ca urmare a admiterii unui acord de recunoaștere a vinovăției în condițiile art. 478 și următoarele din Codul de procedură penală, hotărârea penală are autoritate de lucru judecat asupra întinderii prejudiciului în fața instanței civile, nefiind incidente prevederile art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.
Pronunțată în ședință publică astăzi, 23 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

ACTE ALE AUTORITĂȚII ELECTORALE PERMANENTE

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T

privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Artiștilor, Muzicienilor, Scriitorilor și Sportivilor în anul 2023

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 1.07.2023—11.10.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Artiștilor, Muzicienilor, Scriitorilor și Sportivilor în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.12.2022.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că Partidul Artiștilor, Muzicienilor, Scriitorilor și Sportivilor nu a înregistrat în anul 2022 venituri provenind din cotizații, donații, împrumuturi sau alte surse de venit.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul Artiștilor, Muzicienilor, Scriitorilor și Sportivilor a fost sancționat cu avertisment ca urmare a nerespectării art. 3 alin. (8) și ale art. 49 alin. (1) și (3) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 2 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 10/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu modificările ulterioare.

București, 11 octombrie 2023.
Nr. 13.480.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T

privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la Partidul Oamenilor Credincioși

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 3.07.2023—13.10.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Oamenilor Credincioși în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.12.2022.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor contabile puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că în anul 2022 veniturile au fost de 0 lei. Cheltuielile au fost în sumă de 0 lei.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul Oamenilor Credincioși a fost sancționat cu avertisment ca urmare a nerespectării prevederilor art. 49 alin. (1) și (3) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu amendă în cuantum de 50.000 lei ca urmare a nerespectării art. 43 alin. (4) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările.

București, 19 octombrie 2023.
Nr. 13.962.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T**privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă la
Partidul Dreptății în anul 2023**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 1.07.2023—6.10.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Dreptății în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.12.2022.

I. Constatări

Partidul Dreptății nu a pus la dispoziția echipei de control, în termen de 15 zile de data afișării, niciunul din documentele solicitate în vederea verificării legalității veniturilor și cheltuielilor. De asemenea, formațiunea politică nu a transmis către Autoritatea Electorală Permanentă, în termenul legal, Raportul detaliat al veniturilor și cheltuielilor realizate pentru anul 2022. Totodată, entitatea verificată nu a depus la Autoritatea Electorală Permanentă situațiile financiare anuale, pentru anul 2022, în cel mult 15 zile de la înregistrarea la organul fiscal competent.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul Dreptății a fost sancționat cu amendă în sumă de 15.000 lei pentru nerespectarea prevederilor art. 43 alin. (4) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu avertisment pentru nerespectarea prevederilor art. 49 alin. (1) și (3) din aceeași lege.

București, 20 octombrie 2023.
Nr. 14.037.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T**privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă
la Partidul Alternativa Dreaptă**

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 1.07.2023—30.11.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Alternativa Dreaptă în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.12.2022.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor contabile puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că în anul 2022 veniturile Partidului Alternativa Dreaptă au totalizat 208.019,00 lei și au fost obținute din cotizații în sumă de 40.195,20 lei, donații în sumă de 166.882,30 lei și despăgubiri prin hotărâre judecătorească în sumă de 941,50 lei. Cheltuielile au fost în sumă de 215.738,70 lei.

II. Sancțiuni aplicate

Partidului Alternativa Dreaptă nu i-au fost aplicate sancțiuni contravenționale.

București, 1 noiembrie 2023.
Nr. 14.693.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T
privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă
la Partidul Corectei Guvernări

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 1.07.2023—31.08.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Corectei Guvernări, perioada verificată fiind 1.01.2022—1.10.2022.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor contabile puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că în anul 2022 veniturile Partidului Corectei Guvernări au totalizat 2.730,27 lei. Cheltuielile au fost în sumă de 2.995,15 lei.

II. Sancțiuni aplicate

Nu au fost aplicate sancțiuni.

București, 2 noiembrie 2023.
Nr. 14.785.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T
privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă
la Partidul Național Vatra Românească

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 11.09.2023—30.10.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Național Vatra Românească în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.12.2022.

I. Constatări

Pentru perioada supusă controlului, pe baza documentelor puse la dispoziție (extrase de cont și note de relații), echipa de control a constatat că sumele derulate prin conturile curente deschise de formațiunea politică provin exclusiv din operațiunea de retragere a capitalului social de la Banca Transilvania, respectiv 300,00 lei și depunerea acestuia la Banca Comercială Română în conturile de lei și euro, respectiv suma de 250,00 lei și suma de 10,00 euro.

Aceste operațiuni nu au fost reflectate în evidențele financiar-contabile.

Astfel, pe baza documentelor puse la dispoziție și în lipsa unei evidențe financiar-contabile, echipa de control nu a avut posibilitatea să stabilească dacă formațiunea politică a efectuat cheltuieli din categoria celor prevăzute de Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția sumelor retrase de bancă atât din contul bancar în lei, cât și din contul bancar în euro cu destinația de comisioane bancare.

Formațiunea politică nu a asigurat evidența contabilă pentru operațiunile financiare derulate, de la momentul dobândirii personalității juridice până la data de 31.12.2022.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul Național Vatra Românească a fost sancționat cu avertisment pentru nerespectarea prevederilor art. 3 alin. (8) și ale art. 49 alin. (1) și (3) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 2 noiembrie 2023.
Nr. 14.803.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T
privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă
la Partidul Monarhist

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 1.07.2023—26.10.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Monarhist în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.12.2022.

I. Constatări

Întrucât Partidul Monarhist nu a pus la dispoziția echipei de control documentele referitoare la veniturile și cheltuielile înregistrate în perioada 1.01.2022—31.12.2022, solicitate prin Notificarea nr. 7.438 din 8.06.2023, în termen de 15 zile de la data comunicării acesteia (15.06.2023), respectiv până la data de 3.07.2023, echipa de control nu a putut efectua verificări.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul Monarhist a fost sancționat cu amendă în cuantum de 50.000 lei (cincizeci mii lei) ca urmare a nerespectării prevederilor art. 43 alin. (4) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu avertisment ca urmare a nerespectării prevederilor art. 49 alin. (1) și (3) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 2 noiembrie 2023.

Nr. 14.840.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T
privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă
la Partidul Regalist Român

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 1.07.2023—26.10.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Regalist Român în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.12.2022.

I. Constatări

Având în vedere că Partidul Regalist Român nu a pus la dispoziția echipei de control documentele referitoare la veniturile și cheltuielile înregistrate în perioada 1.01.2022—31.12.2022, solicitate prin Notificarea nr. 7.388 din 7.06.2023, comunicată în data de 26.06.2023, în termen de 15 zile de la data comunicării acesteia, respectiv până la data de 12.07.2023, echipa de control nu a putut efectua verificări.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul Regalist Român a fost sancționat cu amendă în cuantum de 50.000 lei (cincizeci mii lei) ca urmare a nerespectării prevederilor art. 43 alin. (4) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu avertisment ca urmare a nerespectării prevederilor art. 49 alin. (1) și (3) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 2 noiembrie 2023.

Nr. 14.841.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T
privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă
la Partidul Alianța Strada

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 1.07.2023—26.10.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul Alianța Strada în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.12.2022.

I. Constatări

Având în vedere că Partidul Alianța Strada nu a pus la dispoziția echipei de control documentele referitoare la veniturile și cheltuielile înregistrate în perioada 1.01.2022—31.12.2022, solicitate prin Notificarea nr. 7.436 din 8.06.2023, comunicată în data de 15.06.2023, în termen de 15 zile de la data comunicării acesteia, respectiv până la data de 3.07.2023, echipa de control nu a putut efectua verificări.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul Alianța Strada a fost sancționat cu amendă în cuantum de 50.000 lei (cincizeci mii lei) ca urmare a nerespectării prevederilor art. 43 alin. (4) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și cu avertisment ca urmare a nerespectării prevederilor art. 49 alin. (1) și (3) din Legea nr. 334/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

București, 2 noiembrie 2023.
Nr. 14.846.

AUTORITATEA ELECTORALĂ PERMANENTĂ

R A P O R T
privind rezultatul controlului efectuat de Autoritatea Electorală Permanentă
la Partidul București 2020

— extras —

În conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) și ale art. 44 alin. (1), (4) și (6) din Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu Planul de control pe anul 2023, aprobat de președintele Autorității Electorale Permanente, precum și cu notificarea misiunii de control, în perioada 3.07.2023—6.11.2023 s-a desfășurat misiunea de control referitoare la respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile înregistrate de Partidul București 2020 în anul 2022, perioada verificată fiind 1.01.2022—31.01.2022.

I. Constatări

Ca urmare a verificărilor efectuate asupra documentelor contabile puse la dispoziția echipei de control s-a constatat că în anul 2022 veniturile Partidului București 2020 au totalizat 30.000,00 lei și au fost obținute din donații. Cheltuielile au fost în sumă de 22.496,94 lei.

II. Sancțiuni aplicate

Partidul București 2020 nu a fost sancționat contravențional.

București, 16 noiembrie 2023.
Nr. 15.868.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

